

Barndomslandet

Inge-Lise Øhrberg om sig selv, sine billeder og sin udvikling

Frederikssund er min adresse. Byen, dens omgivelser og fjorden betyder meget for mig. Her er trygt og godt, og det er min barndoms by. Andre steder i Danmark – og i udlandet, kan der gøres »notater« på en skitseblok. Af farver og linier, som måske en dag kan blive en del i et billede, men aldrig et helt billede. Det er ikke ude, men hjemme i Frederikssund – indendøre, alene med farverne, mine billeder – eller landskaber om man vil – bliver til. Jeg tror aldrig, at jeg kommer til at male andre steder end i Frederikssund.

Barndomshjemmet var i Marbæk. Far var mælkeemand. Villaerne med de røde tegltage i de tilgroede

haver, engen, fjorden, Kalvøen, banegraven med viadukten over det blank-slebne jernbanesporsskiner, signalerne og menneskene, som vi børn hilste på hver dag, var mit barndoms land. Det er dét land, og dette lands mennesker, eller rettere erindringerne

om det og dem, der danner billeder i mit indre. I farver og streger bliver de til landskaber, der for mig både er håndgribelige og selvfølgelige, selv om de måske kan forekomme komplicerede for andre.

Kunstmaleren Niels Nielsen har plads i barn-

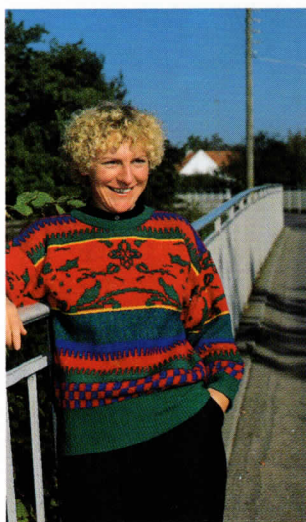
domslandets persongalleri, sammen med smeden »Sommerskæg«, hvis store have var et eventyrland med huler, mangefarvede blomster, biller og sommerfuglelarver, og den rare gamle fru Tyberg, der altid havde farvestrålende blandede bolsjer pakket ind i brunt papir til mælkeemandens datter. Dengang tegnede og malede jeg i mine veninders poesibøger. Niels Nielsen var min barndoms helt. Han tegnede og malede jo også.

Fru Tyberg's blandede bolsjer. Her er diagonalbevægelsen afgørende for, at cirklen får mulighed for at udvikle sig til en oval, i hvis bund firkanten danner centret i en slags eksplosion i slowmotion.

»Badende Børn«

Med skolen var vi på lejrskole og besøgte bl.a. Ska-gen Museum. Foran J.F. Willumsens kæmpebillede »Badende Børn«, der fyldte hele endevæggen i museets største sal, begyndte jeg at drømme om, at jeg skulle male ligesom J.F. Willum-sen og min »helt« Niels Nielsen. Et par år efter blev »Badende Børn« vist på en særudstilling på Willumsens Museum i Frederikssund. Da jeg genså billedet, var det slut med at drømme. Nu skulle det være. Jeg begyndte for

Øhrberg på broen over bane-graven i Marbæk som var et af barndomslandets elementer.

Øhrberg

Inge-Lise Øhrberg
født 16. maj 1943

Studierejser til: Kina - USA - Tyskland - England - Hol-land.

Udstillinger: Kunstnernes Efterårsudstilling - Censure-rede udst.: Vestsjællands, KS Tistrup og SAK Svend-borg - Willumsens Museum - Suså Kunstcenter m.fl.

Arbejder solgt til bl.a.: An-delsbankens Kunstforening - Sparekassen SDS - HK - ATP Hillerød - Kildeskatte-direktoratet - Norge, Sveri-ge, Tyskland og USA.

alvor at tegne og male. Da jeg var færdig med skolen, tog jeg med en mappe ar-bejdsprøver til Den kgl. Porcelæns Fabrik i Køben-havn. Tegningerne var gode nok til en elev-stilling som porcelænsmaler og siden fik jeg job på Bing og Grøndal. I Frederikssund malede jeg på lærred, og prøvede også med keramik på aftenskole. Men det med med keramikken fængede ikke.

Jeg blev gift, vi fik hjem, børn og hus med udsigt over fjorden. Det sluttede med det faste job på Bing og Grøndal. Som husmor dyrkede jeg maleriet, når tiden var til det. Jeg havde et godt bagland, som ikke blandede sig, og heller ikke sagde noget om, at nu var det altså for meget med penslerne og farverne. Jeg var alene om det. Prøvede flere spor. Spurgte også Niels Nielsen til råds. Han sagde: »Du skal bare male, som du ser det. Det er så lige til!«

Men det var nu ikke så lige til for mig. Naturalis-men, som blev dyrket af malerne ved Roskilde fjord, virkede tyngende på mig. Jeg kunne ikke få en kvali-tet – noget man ikke kunne komme uden om – ind i mine billeder.

Malerskolen

For fem-seks år siden mødte jeg maleren Niels Wamberg på en udstilling i Frederikssund. Jeg så hans billeder, kom i snak med ham, og han nævnte, han havde en malerskole.

»Jeg tror, den er noget for dig«, sagde han.

Malerskole. Det lurede jeg på i et par år, mens jeg arbejdede videre alene, uden at jeg følte, at jeg kom videre. Jeg tænkte tit på det med malerskolen, men skød det fra mig, var bange for Niels Wamberg, det han stod for, og det han kunne. Omsider blev jeg klar over, at jeg ikke kunne komme videre uden hjælp og at frygten for Wamberg og hans malerskole ikke førte til noget. Jeg tog mod til mig. Dukkede op på malerskolen. Påholdende og fast besluttet på, at jeg nok skulle prøve, men hverken vise for meget eller fortælle for meget om det, der rørte sig i mig.

Men sådan kom det ikke til at gå. Slet ikke. Der blev »lukket« op. Der blev brugt pensler og spartler. Der begyndte at komme klang i mine farver.

»Hvordan synes du det er Inge-Lise?« spurgte Niels Wamberg på et tidspunkt.

»Jeg er glad og har det

Til venstre:
Sommerfuglen i »Sommer-skæg's« have.

Øhrberg viser her en koloris-tisk frækhed, som bliver levedygtig gennem de konse-kvente, organiske former.

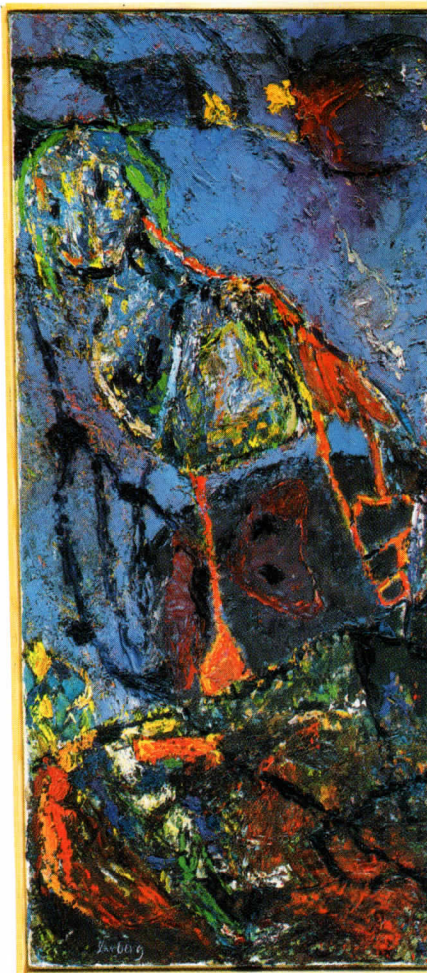
Til højre:
Let landskab.

På en tur i landskabet, fra det trygge til det farlige uden at beskueren bliver forskrækket, men blidt trukket ind i male-rens fantasi, som så bliver den nye virkelighed.

Nederst:

Hinkeruden.

Billedets historie trænger sig så stærkt på, at komposition og farveholdning bliver sekun-dære begreber. Mennesket er så meget i centrum, at vi får mulighed for at se os selv, hvis vi vil.

1965

Erindringer

På det tidspunkt havde jeg skiftet stil. Var blevet friere med stregerne og farverne. Malede ikke som jeg så, men som jeg erindrede. Min stil blev ekspressionistisk og billedfladerne fyldt med konkrete og abstrakte barndomsminde. Skolevejen var noget med, at vi holdt hinanden i hånden. Fjorden blev f.eks. til erindringer om min

brors legekammerat, der druknede og Kalvøen til en erindring om den tidligere losseplads' mågeflokke.

Hinkeruder, sommerfuglelarverne i »Sommer-skægs« eventyrhave, fru Tybergs bolsjer, erindringen om mine barndomsjokker, dukkede op og skabte billeder.

Jeg står alene. Men det er ikke nyt for mig. Det har jeg prøvet i mange andre situationer, når mine meninger og fornemmelser er andre end hos dem, jeg er ved siden af. Men det rører mig ikke, for jeg har – som jeg blev lovet – fået en enorm tryghed i mig selv. Det er blevet så ligetil for mig, at male som jeg gør, og jeg tager mig ikke af, hvad andre synes om mine billeder. Hvis jeg, hver gang jeg malede et billede skulle bekymre mig om andre synes det ville blive godt eller smukt, ville jeg være smålig. Tingene skal laves, som jeg vil have, de skal være. Det er mine, og ikke andres erindringer, der er mit »værktøj«.

Starten

Jeg har det dejligt og mægtig skægt, når jeg maler. Nyder at brænde al krudtet af i et billede, som jeg ved, aldrig kan males igen. Og

Om Inge-Lise Øhrbergs arbejder siger maleren Niels H. Wamberg:

»Inge-Lise Øhrberg har valgt landskabet som rammen omkring dét, der påvirker hende til en billeddannelse.

Et almindeligt, velkendt motiv, som hun behandler ud fra koloristiske og kompositionsmæssige principper, bygget på den kendsgerning, at der her på kloden er noget, som er lodret, og noget som er vandret. Det gør hun godt. Hun kunne standse hér, og vi som tilskuere ville opleve en velkomponeret, smukt klingende billedflade. Men hun standser ikke; går et skridt længere og passerer grænsen mellem det trygge og det farlige.

Udleveringsprocessen om Øhrberg's dybt private oplevelser er begyndt.«

Gartneriet. Her arbejdes med en tydelig diagonalkomposition med stringent lodret bevægelse, som positivt tvinger beskueren til at søge det vandrette.

skidt med om al krudtet bliver brændt af hver gang. For jeg har en enorm tryghed i bevidstheden om, at der nok skal dukke mere op i mig selv. En ny erindring, der kræver plads i et landskab, som bliver til et billede, der hverken gør krav på at være smart eller dekorativt, men alene er noget, som jeg kan stå inde for, og som har betydning for mig. For jeg ved nu, at det er barndomslandet, som er kilden.

I 1986 – som 43-årig –

debuterede jeg på Kunstnernes Efterårsudstilling.

Det var toppen. Drømmen, der blev født foran »Badende Børn« på Skagen Museum, var gået i opfyldelse, følte jeg den første dag. Dagen efter fik jeg det vendt om. Min debut på Kunstnernes Efterårsudstilling var ikke målet. Det var starten.

© Forlaget Thorsgaard ApS, 3600 Frederikssund. Redaktion: Birger Kristensen. Billedtekst: Niels H. Wamberg. Foto: Studio B. m.fl.

Din kunst repræsenterer uerstattelige værdier

At håndtere
kunst rigtigt,
er en svær kunst...

Den kunst du ejer, repræsenterer store værdier, og værdier skal man værne om, hvis du vil bevare og indramme dine kunstværker. Det gælder først og fremmest grafik, tegninger og akvareller.

Pap er pap?
— Åh, nej!

Vil du foretage en indramning, som ikke risikerer at skade dit kunstværk, så spørg efter syrefrit pap.

Indramningen skal være en del af billedet, og skal bidrage til balancen i farver og form.

Det er vigtigt, at passepartout og bagpap/ryg er af syrefrit pap.

Gå til din
rammeforretning...

Kvalitets-indramning
gå til...

